

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۱/۰۱/۰۲

پوهندوی آصف بهاند

بنوونځي سوځول، د تاوتریخوالي لومړنی بنسټ دی د افغانستان پر ماشومانو او کوچنیانو باندې د تاوتریخوالي سونامي پنځه ویشتمه برخه

په تالقانو کې یوه بنوونځي ته اور اچول شى

په افغانستان کې له ماشومانو او کوچنیانو سره د تاوتریخوالي مسأله په ریښتیا سره د یوې خطرناکې سونامي بڼه غوره کړې ده. که په افغانستان کې له ماشومانو او کوچنیانو سره د تاوتریخوالي هره بڼه په نظر کې ونیول شي، له کوچنیانو سره د روان تاوتریخوالي بېلگې بڼې چې د غمیزې لمن دومره لویه او تیاره ده چې د متضررو ماشومانو ټول ژوند باندې وړاندوکی او منفي اثر کوي او داسې فزیکي او رواني ضربي ورکوي چې د ماشوم او کوچني رغبډل یا ډېر ستونزمن وي او یا ناشوني وي.

د ډېرو خلکو له انده د بنوونځي سوځول او د بنوونځي دروازه تړل یوه ساده خبره برېښي، خو دا مو په یاد وي چې تجربو په سلگونو لا زرگونو ځلي ثابتې کړې ده چې:

چېرې چې بنوونځي نه وي، هلته نوی نسل څه ډول لوبېږي او راتلونکي یې له کومو ستونزو سره مخ کېږي؟

د پاڼو شمېره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په خیر و لولئ

څه موده مخکې دوچولې وېبسایت، په کندهار کې د جگړې له امله د ښوونځيو د تړل کېدو او له زدکړو د کوچنيانو د محرومېدو په باب، د يوه **رپوټ** په ترڅ کې داسې وليکل:»

کندهار وروستی جگړو په زرونه ماشومان له زده کړو محروم کړي

افغان چارواکو ويلي چې د کندهار په يو شمير ولسواليو کې د وروستيو جگړو له کبله ۴۸ ښوونځي تړل سوي دي چې له کبله يې په زرونو ماشومان له زده کړو محروم پاتې دي.

د کندهار د پوهني رياست مطبوعاتي وياند نظر محمد صميمي له آلمان څخه دويچه ويله سره په ځانگړي مرکه کې وويل چې په ارغنداب، ژړی، پنجوايي او ميوند ولسواليو کې د وروستيو جگړو له امله ۴۸ ښوونځي تړل سوي دي. د نوموړي په خبره له دې امله اتلس زره زده کوونکي اوس له خپلو کورونو څخه د بېخايه کيدو له امله له زده کړو محروم دي.

هغه وويل:

«دا د اندېښنې وړ خبره ده، ځکه په تير تعليمي کال کې يو وار کرونا د زده کوونکو ډېر وخت ضايع کړ او اوس بيا جگړو په يادو سيمو کې تعليمي نظم گډوډ کړ.»

نوموړي زياته کړه:

«زموږ د کره شميرو له مخې چې له ۴ ولسواليو خلک بېخايه سوي دي، نو زه درته ويلای سم، په ژړی کې ۱۰ په پنجوايي کې ۲۴ په ارغنداب کې ۱۳ او په ميوند ولسواليو کې يو باب مکاتب تړل سوي دي.»

دغه بېخايه سوي کډوال، چې دا مهال د کندهار ښار او ډنډ ولسواليو په بېلا بېلو سيمو کې ژوند کوي وايي، له يوې خوا يې کورونه او په باغونو کې انار پاته سول، خو دا يې بيا تر ټولو لويه ستونزه ده، چې اولادونه يې له زده کړو څخه محروم سول.

د کډوالو په خبره په سيمو کې يې ډېره شديده جگړه او دوی محضې خپل اولادونه رابستلي دي.

بېخايه سوي کډوال په جگړه کې له دواړو خواوو غواړي، چې ترهرڅه ژر دي جگړه ودروي، چې خپلو کورونو ته ستانه او په ارام زړه ژوند او د اولادونو درس شروع کړي...»

د کندهار د ښوونځيو د تړل کېدو بېلگه مې ځکه ياده کړه چې دا غميزه ډېره تازه ده. دا دې هېره نه وي چې د افغانستان په ډېرو هغو سيمو کې چې د ټوپک شپېلۍ غږېږي او د جگړې اور بل دی، همدا غميزه په درز کې روانه ده او زموږ د هېواد له نوي نسل سره نه جبيره کېدونکي تاوتریخوالي روان دي.

په لوگر کې د يوه سوځول شوي ښوونځي حال

د پاڼو شمېره: له 2 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دلېکنې د ليکنيزې ښې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له رالېږلو مخکې په ځير و لولئ

افغانانو ته او په تېره د جگړې ښکېلو خواوو ته بايد عرض وکړم چې:

زه ستاسو د جگړې د توجي پر دلایلو او د جگړې پر برحققوتوب او نه بر حقتوب باندې کار نه لرم، جگړه په هر نامه چې وي مقدسه نه ده او پایله یې داسې وړانې دی چې بېرته رغېدل یې یا ډېر ستونزمن وي او یا ناشوني دی، ناشونتیا یې دا ده چې په جگړه کې وژل شوي څه ډول راژوندي کولای شئ، د جگړې معلولين څه ډول بېرته خپل عادي حالت ته راگرځولی شئ او د رواني ضربو او تاوانونو بحث یې یوه جلا غمیزه ده؛ نو د دغو دلایلو له مخې هیله ده چې له ماشومانو او کوچنیانو سره تاوتریخوالی او جگړه ودرول، که نه پایله به یې همداسې وي لکه وړان، سوځېدلی او وروسته پاتې افغانستان.

نوره مو خوښه!

«زما مینې، زما ځانه
ښایسته افغانستانه»